

Requiem voor de mens

Tekst: André van Zwieten

Muziek: Rob Goorhuis

1. Eerste statie (brief)

Vriend, van al mijn maten ben ik nog over.
Gisteren hebben ze de laatste van mijn lichter weggehaald.
Het was geen slaapmaat van mij,
Maar wie gun je eigenlijk de dood, ver van huis,
het lichaam opengeschooten in de modder?
Wanneer ben ik aan de beurt?

Soms verlang ik naar die ontploffing, dat bevrijdende schot in mijn lijf.
Ik wacht op het einde van de oorlog in mijn hoofd
gevangene als ik ben geworden van mijn vaderland voor wie ik heet te strijden.
Ik weet niet eens meer waarvoor ik vecht, of voor wie.
Mijn vechten is niet meer dan de ander overleven, op bevel.

Vertel mijn moeder niet dat ik nog leef.
Vertel haar niet wat ik jou vertel; ze zou het niet begrijpen, het zou haar einde zijn.
Niets in mij is nog het kind dat ik ooit was.
Ben ik voorgoed verloren voor dat vorig leven?
De oorlogskoorts zuigt mij naar het front.
En als ik daar ben, ben ik een ander, een beest met hersens,
gespannen en alert.
Ik zie de doden niet, opgestapeld op de karren,
die gaan waar ik vandaan kwam.

En aangekomen zie ik nieuwe gaten in de grond,
de aarde is geslagen door de bommen.
Vaag herken ik nog de plek waar ik gisteren was,
het gat in de grond.
Alsof ik mijn ouderlijk huis terug zie.

Vriend, ik heb er vrede mee een mens te zijn geweest
zonder zijn sporen achter te laten in een bestaan van liefde en vriendschap.
Mijn heengaan zal massaal zijn, anoniem en grijs
als de modder en mijn uniform.
Op een plek waar niemand leven wil.

2. Tweede statie (verhaal aan tafel)

Het was een wraakactie zeiden ze.
Ze lagen naast elkaar
Samen met een boer moest ik er langs.
En er naar kijken.

Het was lente, je hoorde de leeuwerik,
je rook het gras.
En als je naar beneden keek zag je een rijtje mannen liggen,
het bloed nog vers rood uit de wonden gelopen.
Alsof het zo hoorde.

Raar, toch?

3. Derde statie (rapportage)

“Bij zonsopgang stonden een paar duizend mensen voor de compound.
Ze wilden naar binnen,
want de eerste soldaten kwamen over de heuvel heen.
Het is dus echt, dacht ik, het is dus echt.

Vrouwen en kinderen mochten naar binnen was ons gezegd.
Neem maar afscheid, riepen we,
want we weten niet wat er gaat gebeuren.
De mannen moesten weg.
In vrachtwagens. Of lopend de bossen in.

Ik heb me omgedraaid.
We konden helemaal niks.
Schieten betekende afgeschoten worden.
We zaten omsingeld door de soldatenet zware wapens,
En wij bewaakten de vrede et machinepistolen.
En het was niet eens onze oorlog.
Het was een klus, zeiden ze.

Nog elke week droom ik minstens één keer
Dat ik mijn vrouw en kind naar de barakken breng,
afscheid neem in die wagen klim.
Mijn vrouw maakt me wakker en vraagt waarom ik huil.

Ik heb het overleefd. Ik ben weer thuis.
Maar daarom huil ik niet.”

4. Vierde statie (In Paradisum)

De tranen zijn gedroogd.
De zon is op, het rijstveld waarover ik ooit vluchtte schittert.
De leuzen zijn overgeschilderd,
de muren van de school zijn weer wit.

De tranen zijn gedroogd.
De zon is op, het rijstveld waarover ik ooit vluchtte schittert.
De leuzen zijn overgeschilderd,
de muren van de school zijn weer wit.
Mijn nieuwe buurman gaat er les geven.

Hij lacht: lezen, schrijven en rekenen.
Geschiedenis is een probleem:
er zijn geen boeken maar verhalen.
En niemand wil de verhalen.
Iedereen wil de plannen.

Lezen, schrijven en rekenen.
Geschiedenis is er een probleem:
er zijn geen boeken, alleen maar verhalen.
En niemand wil de verhalen.
Iedereen wil de plannen.

Wat ga je morgen doen?
Wanneer is de eerste oogst?
Wat ga je morgen doen?
Wanneer is de eerste oogst?
Wanneer is het feest?
Wanneer is het feest?

Wat ga je morgen doen?
Wanneer is de eerste oogst?
Wanneer is het feest?
Wanneer is het feest?